

Johann Klein von Hans Albrecht Schütz

**Meditationum Academicarum. Theoretico-Practicarum Exercitatio III. Ad Libr. I.
Digest. Tit. VI. VII & VIII.**

Rostochi[i]: Richelius, 1696

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn736215581>

Druck Freier Zugang

RU jurist. 12.Dec.1696

Klein, Joh. /*ol*

MEDITATIONUM ACADEMICARUM.

Theoretico-Practicarum

EXERCITATIO III.

AD LIBR. I. DIGEST. TIT. VI. VII & VIII.

Quam

Summi Numinis Gratiâ Favente,

PRÆSIDE

DN. JOHANNE **RESENER**

J. U. D. & Pandectarum Prof. Publ. nec non Con-

sist. Mecklenb. h. t. Directore, Hodieque Decanô
spectabili,

DN. PATRONO ac PRÆCEPTORE SUO
ad cineres usque colendô, deve-
nerandô,

IN AUDITORIO MAJORI.

Placido Eruditorum Examini

AD DIEM MENSIS 12. DECEMBR.

proponit

MANS BRECHT SCHÜTZ.

Megapolit. Güstrov.

LL. Studiosus.

ROSTOCHL,

Typis JACOBI RICHELII, Ampl. Senat. Typogr.

Anno M. DC. XCVI.

VIRO

Nobilissimo, Amplissimo, & Consultissimo,
DOMINO

DN. JOH. ALBER-
TO SCHÜTZIO,

Consiliario Camerae Ducatus Meklenburgici
Güstroy.
intimo,

PATRI SUO DULCISSIMO,

Omnisque filii Reverentiae Cultu ætatem
prosequendo, hasce studiorum suorum pri-
mitias consecrare,

voluit ac debuit

RESPONDENS

Filius.

LIBRI I. TIT. VI.

DE
HIS, QUI SUI, VEL ALIENI JU-
RIS SUNT.DISSERTATIO III.
Resp. Hans Me-
brecht Schüße
Megapolit. Gū-
strov.

§. 1.

Personæ in *Statu Civili* spectatæ (2.) ratione *Civitatis* dividun-
tur in *Cives*, (quales *Olim Romæ* fiebant (a) *Origine*. *L. 6. §. 1. Tit. 8. § 9.*
ff. Ad Municipalem (b) *Allectione*. (c) *Adoptione*. *L. 7. C. De In-*
colis & (d) Manumissione. *§. fin. J. de Libertinis* Hodie vel *Nativitate* *Tit. 55. L. 5.*
ex *Patre* sc. *Cive* *L. 1. § 6. ff. Ad Municipal.* vel *Receptione*, quando pro-
ductò documentò se nulli *subjectos & frugi homines esse*, datàqve certà
pecuniæ summâ, cum præviâ *juramenti Civici præstatione albo Civita-*
tis inscribuntur. *Lauterb. ad Tit. De S. H. §. 19. & 20.* inibiqve all. *Weh-*
ner & Besold voc. *Bürger-Recht*.) & *Peregrinos*. *Differentiam inter*
Cives & Peregrinos jure Romano *L. 17. ff. De S. H. L. 2. §. 28. ff. De O. J. L. 6.*
§. 2. & L. 1. C. De Hered. inst. observatam, Hodie quidem post *Antonini*
Imperatoris Constitutionem, cujus *mentio fit in L. 17. ff. De S. H. & Au-*
thenticam: Omnes Peregrini. C. Comm. De Success. in *Imperio Romano*
non amplius obtinere, cessante *jure Peregrinitatis* ceu *Albinagii*, docet
quidem *Lauterb. d. l. §. 21.* Verum (1) ejus *exceptionem esse in Gallis An-*
glis, Italis aliisque exteris Gentibus, hoc *jure* adhuc contra *Germanos*
teste *Christin. V. 5. Dec. 228.* hodie *utentibus*, indeqve *retorsionis juri* in
Imperio nostro obnoxiiis, *argum. e. t. ff. Quod quisq; jur.* Principibus il-
lius *territorii, Galli, aliorumqve inibi defunctorum bona sibi propitio jure*
vindicantibus, rectè *notat Stryk. in Tr. De Success. ab intest. Diss. 1. C. 4.*
§. 30. & Brunnem. ad d. Auth. in fin. (2) *Nec ubiq;* & quoad omnes ef-
fectus *simpliciter* cessare hodie *jus Peregrinitatis* satis docebit *jus Lube-*
cense *P. 2. T. 2. a. 4.* inibiqve *Mev. n. 2.* item *P. 2. T. 6. art. 7.* inibiqve
Mev. n. 4. seqq. & L. 4. T. 2. a. 5. inibiqve *Mev. n. 7. & L. 3. T. 6. a. 7.*
Gail. 2. O. 19. n. 3. Sic in nonnullis locis *Peregrini* *jus Civitatis ambi-*
entes, item in certum *collegium* recipi cupientes, plus *cive illius loci*
ejusqve *Filiò* solvere coguntur.

§. 2. Dividuntur (3) *Personæ in Statu Civili* constitutæ rati-
one

G

one

one Familiae, in illas, quae sui juris, & quae alieni juris sunt; *L. 1. pr. ff. h. t. & pr. ff. eod.* Illae dicuntur *Patres familias*, etiam *Infantes*; *L. 195. §. 2. ff. De V. S. Brunnem. ad L. 4. ff. h. t.* Hae *Filii familias*, etiam *Uxorati* & aliorum *Patres* §. 3. *J. De P. P.* *Qui sui juris* sunt homines, iterum vel *in tantum* & *secundum quid* sc. ratione *Acquisitionis*, non *Administrationis*, tales sunt, e. g. *Pupilli* & *Minores*, de quibus infra suis locis dispiciemus; vel *in totum, absolute* & *simpliciter* tales, tam ratione *Administrationis*, quam *Acquisitionis*, e. g. *Majores* Parentibus orbat, nullòque defectu sensuum interiorum aut exteriorum impediti, nec *Lege prohibiti*. *Dn. Stryk. Ad pr. J. De His qui sui vel alien.*

§. 3. *Qui alieni juris* sunt, hi vel *Dominicæ* vel *Patriæ* potestati suppositi sunt. *pr. J. De his, qui sui vel alien.* De *Dominicæ* potestate olim asperrimâ §. 1. *J. h. t. L. 1. ff. eod.* (cujus exemplum recenset *Seneca L. 3. De Ira c. 40. & L. 3. De Beneficiis c. 23.*) postea verò *Constitutione Divi Antonini* meritò coarctatâ, §. 2. *J. d. t. &* ab *Imperatore Justiniano* juxta *Constantini Imperatoris Constitutionem in L. Un. C. De Emend. Servor.* ad modicam castigationem restrictâ *d. §. 2. J. h. t.* plura hic monere non vacat, *servitutis materiâ* in foro hodiè parum causam orantibus profuturâ, *Vid. §. pen. & ult. Tit. preced.* Id tamen inibi notatis adjicientes, quod, quando hodiè *Nobiles* homines proprios impunè ad supplicia, rapiunt, id non faciunt *jure Domini*, sed *vi jurisdictionis Criminalis* ipsis in subditos cum prædio competentis, prævio *Processu Ordinariò*, super delicto *Rustici* legitimè instituendo, *Reht. Diff. 4. Medit. Acad. Posit. 28. in fin.* aliàs citra causam dolo malo occidentes hominem proprium adhuc hodiè *Legis Corneliæ* poenam subitari. *L. 23. §. 7. ff. Ad L. Aquil. L. 11. §. 2. ff. Ad L. Cornel. de Siccar.* Item, quod *Nobiles* contra *Leges Charitativas* in homines proprios ultra modicæ castigationis limites non attentâ præviâ admonitione, scervi- entes, *Gail. 1. O. 17. n. 4. Jurisdictione suâ* in illum hominem privari, *Stamml. De Servit. Pers. L. 3. c. 35. n. 2. Husan. De Homin. Propr. c. 8. n. 22. Mynfinger. Cent. 5. O. 8. n. 5. Brunnem. ad L. 2. ff. h. t. & T. 8. §. 2. J. h. t. vel Mandata de non offendendo contra ipsos decerni possint. Stryk. in Us. Mod. ad h. t. §. 1. & Mev. P. 4. Dec. 19. & in Tr. Bon Zustand / und Absoderung der Bauren. c. 3. n. 78.*

§. 4. Pa-

§. 4. **Patria Potestas** (quæ ratione *Originis juris naturalis*, ratione *Formæ* verò, quatenus novis qualitatibus & effectibus adaucta est, juris *civilis* recte dicitur. §. 2. *J. de PP.* inibiꝛve Stryk. Brunnem. *ad L. 3. ff. b. t.* & Pinellus *in Rubr. De Bonis Maternis P. 2. n. 9.* jung. Lauterb. *b. t. §. 3.* ubi & Synonima Patriæ potestatis videſis. §. 2.) constituitur tribus Modis (1) **Iustis Nuptiis**, *pr. J. De P. P. & L. 3. ff. b. t. & L. 6. eod.* (2) **Legitimatione**, *§. fin. J. De Nupt.* (3) **Adoptione** *pr. J. De Adopt.* Ingratitudinem enim liberorum, quam quâ quartum hisce Eckholt. *§. 11. ff. b. t.* malè superaddit modum, melius ad restitutionem potestatis jam constitutæ, cum Schwendend. *ad Eckholt. d. l.* referimus.

§. 5. **Iustas** quod attinet **Nuptias**, tam certum est ex illis natos in Patris, quem iustæ nuptiæ demonstrant & certum faciunt *L. 5. ff. De in jus voc.* constitui potestate, ut (1) nil intersit an hæc verè, an verò ex opinione vel utriusq; vel alterutrius, *c. ex tenore 14. X. Qui filii sunt legit.* Stryk. *Succesſ. ab intest. Diss. 1. c. 2. §. 51.* saltem contrahentis iustæ sint, ut hoc ultimo casu, ob favorem prolis, etiam unius bonâ fide sufficiente, *d. c. 14.* Lauterb. *b. t. §. 8.* liberi nihilominus, non quidem ipſo jure, sed ex humanitate, & principiis benignæ justitiæ, ut loquitur Hahn. *ad W. b. t. n. 2.* legitimi sint. *L. 57. ff. De R. N.* inibiꝛve Brunnem. *n. 5.* jung. Trentacinque *L. 3. Tit. De Matrim. Resol. 4. n. 14.* & Sande *T. 2. Tit. 1. Def. 8.* & ad Parentis etiam in malâ fide constituti successorem admittantur. Vid. Sanchez. *De Matrim. L. 8. Disp. 34. n. 46.* Barbosa *ad c. 2. cum inter X. Qui fil. sunt legit. n. 9.* & Stryk. *d. l. §. 51.* (2) ut Maritus partum uxoris suæ, cum quâ simul cohabitavit, constante matrimonio natum, regulariter pro suo agnoscere debeat; *L. 6. ff. b. t.* inibiꝛve Brunnem. Menoch. *de A. J. Q. Cas. 399. L. 2.* & *De Presumpt. L. 6. Pras. 53.* Trentacinque *L. 1. Tit. De Filiat.* aded, ut quamvis Mater de adulterio convicta sit, *L. 11. §. 9. ff. Ad L. Jul. De Adult.* inibiꝛve Brunnem. Decian. *Consil. 657.* Alciatus *De Presumpt. Reg. 3. Pras. 37.* Busius *ad L. 6. ff. b. t.* ipsaq; confiteatur *L. 29. §. 1. ff. De Probat.* inibiꝛve Brunnem. Alciat. *d. l. n. 4.* & Menoch. *De A. J. Q. L. 2. Cas. 89. n. 27.* & asserat jurato, Petr. Gregor. Tholosan. *L. 48. c. 10.* filium ex adulterio natum esse, Patri dissimillimum, ipsiusque adulteri faciem referentem, Gail. *2. O. 97. n. 10.* tamen Matri, ceu propriam turpitudinem alleganti, non sit credendum, sed favore partus in dubio illa facienda præsumtio

sumtio, quæ ipsi favorabilior est. Gail, *d. l. 7. jung. Carpzov. Jprud. Eccl. L. 16. D. 26.* Ubi plures hujus rei ampliaciones & Limitationes videri possunt.

§. 6. Legitimatio, vulgò. Die *Echtmachung*, quæ liberi, qui statim, ut nati sunt, in Parentum potestate non existentes, postea in Patris potestatem rediguntur §. 13. *J. De Nupt.* triplex est. (1) Quæ fit per Subsequens Matrimonium *L. 5. C. De natur. Lib. c. Tanta 6. X. Qui fit, sunt leg.* (2) Per Oblationem Curiaë §. *fin. J. d. t. §. 2. J. De hered. quæ ab int. L. 3. 4. C. De Natur. lib. Nov. 89. c. 2. &* (3) Per Rescriptum Principis *Nov. 89. c. 9. Nov. 74. c. 2. §. 1.* Cujus omnis nullum in jure Pandectarum extare vestigium accuratè docet. Lauterbach. *b. r. §. 15. ubi ad L. fin. ff. b. t. doctè respondet.*

§. 7. Legitimatio per subsequens matrimonium, est actus quò liberi naturales i. e. ex concubinâ nati (*Spurii enim ceu ex coitu Legibus interdicto nati, deteriores erant liberis naturalibus, ceu ex coitu Legibus permisso, puta concubinato. L. §. 1. ff. De Concubin. susceptis, proindeq; taliter non legitimabantur.*) Consentientes (*Licet n. inviti legitimari possint quoad Legitimitatem, i. e. ad tollendum vitium naturalium, Covarruv. in Tr. De Matrim. P. 2. c. 8. §. 2. n. 15. Badius ad L. fin. ff. b. t. non tamen quoad Patriam potestatem, sc. ut in illâ constituantur inviti. Vid. omninò Brunnem. ad L. fin. b. t. n. 3.*) Per matrimonium (*Etiã in articulo mortis ab illo, qui, quod agitur, probè intelligit negotium, contractum, arg. L. 30. ff. de R. J. Mantica De Conject. ult. vol. L. n. c. 13. Stryk. De Success. ab intest. Diss. 1. c. 2. §. 62. Gail. 2. O. 41. n. 8. Basil. de Ponte. Tr. De Matrim. L. 11. intermedio cum aliâ interim Uxore legitimâ contracto matrimonio nil quicquam obstante, Forster. De Success. L. 6. c. 23. n. 15. Strachius Diss. 4. th. 9. Harprecht. pr. J. b. t. n. 273. junctis Strykio & Eckholto. b. r. §. 18. liberis etiã ex intermedio matrimonio superstitibus. Bachov. ad Treutl. v. 2. Diss. 16. th. 2. lit. A. Lauterb. b. t. §. 19.*) fiunt legitimi. (Dotalibus vel Nuptialibus *Nov. 74. pr. instrumentis licet non intervenientibus. Hac enim, cum legitimatio non à dotalibus instrumentis, sed à nuptiis dotalibus instrumentis probatis dependeat, Ludvell. ad §. 13. J. De Nupt. inbique Stryk. & De Success. ab intest. d. l. §. 62. neque*

que ad essentiam, Stryk. d. l. & Bachov. ad Treutl. V. 2. Diss. 2. th. 6. Tit. F. neque ad absolutam probandi necessitatem, qua etiam absq; documentis fieri potest L. 4. ff. De Pign. L. 4. ff. De Fid. instr. L. 12. C. De Probat. Vid. omnino Schwend. ad Eckholt. b. t. §. 16. sed ad facilio, rem saltem legitimationis probationem ex veriori requiri sententiã statuimus cum modo allegatis Dabus, utpote, cum inde de affectu maritali quo solò Concubina ab Uxore distabat, L. 4. ff. De concubin. omnium optime constare olim potuerit. Quod Moribus Hodiernis eò minus dubitã alit, quò certius, hisce hodie pactis opus non esse, Praxi Ecclesiasticã & jure Canonico Sacerdotali Benedictione introductã, nominibusq; nupturientium Calendariis Ecclesiasticis Dehnen Kirchen-Büchern inscribendis, unde postea matrimonium sufficienter probabitur. Stryk. d. l. §. 63. & ad §. 13. J. D. Nupt. nec non in Us. Modern. b. t. §. 8. Wefenb. Conf. 44. n. 44. Carpz. Jprud. Eccles. L. 2. D. 142. n. 17. Hahn. b. t. n. 2. & Lauterb. eod. n. 20. Ubi in fine addit. Id tamen in non nullis more obrinuisse locis, ut liberi ejus etatis existentes, quã, quod agitur, rectè intelligunt, Mari in publico copulationis actu adherere eamq; veste tenere teneantur, inde Mantel-Kinder vulgò appellari soliti.)

§. 8. Spurios olim legitimari non potuisse, dictum est est §. preced. Moribus Hodiernis Concubinato per Ref. Pol. de Ao. 1530. Tit. Von leichtfertiger Beywohnung/ & O. P. De Ao. 1577. eod. tit. in Imperio sublato, sicque ex illo tempore differentiã inter Concubinam & Meretricem cessante, tantum abest per subsequens hos matrimonium legitimari non posse, ut potius proprium sint legitimationis modernæ objectum. Hahn. b. t. n. 2. Eckholt. eod. n. 15. Lauterb. §. 26. tuibiq; all. Schultz. & Stryk. in Us. Moderu. b. t. §. 7. Ubi idem etiam hodie in partu adulterino, (non obstante c. Tanta X. Qui fil. sunt legitim. & communi Ddrum Scholã, vid. Barbosa ad d. c. Guttierrez. L. 2. Pract. Qu. 105. n. 9. Basil. de Ponce De Matrim. L. 11. c. 2. n. 4.) exque conjunctione Legibus humanis prohibita nato, procedere asserit cum Besoldo. Conf. 55. seq. Confer. Speciale Consilium D. Hochman. & D. Heider, quod reperire est ap. Besold. Discurs De Nupt. Quibus & nos accedimus.

§. 9. De eo facile conveniunt Doctores: Ante Benedictionem Sacerdotalem conceptos, sed post illam natos, non esse legitimatos, sed legitimos per L. 11. C. De Natur. Liber. vulgò Pracoces, Germ. Die

Frühlinge / dictos. Eckholt. *b. t. §. 21.* Quamquam illorum Parentes poenae anticipati concubitus, alibi : Das Boespiel dicti, obnoxii sint. Carpz. *Jpr. Eccl. L. 3. Def. 77. n. 10.* Illud tamen notam meretur, & illos, qui ante ~~isegorizos~~ interventum nati sunt, sponso morte nuptias consummare praevento, quod *Successionem civilem* esse legitimos. *arg. L. 30. ff. de R. J. juncto pr. J. De P. P. Hahn. b. t. n. 2. p. 177.* Stryk. *De Success. ab intest. Disp. 1. c. 2. §. 49. seq.* Richter. *De Success. ab intest. Sect. 1. Membr. 3. n. 10.* Carpzov. *P. 3. C. 14. D. 12.*

§. 10. Effectus hujus legitimationis iidem esse noscuntur, qui iustarum ab initio nuptiarum. Cum enim subsequens matrimonium per *fictionem non juris, sed Jctorum*, Vid. Bachov. ad §. 13. *J. De Nupt. & ad Treutl. V. D. 1. th. 7. Lib. B. Stryk. in Us. Mod. ad b. t. §. 11. cum inibiq; citatis*, retrotrahatur ad tempus nativitatis, perque illud omne vitium naturalitatis purgetur, gaudebunt naturales Legitimorum forte. *c. Tanta. X. Qui fil. sunt legit.* Hinc. (1) In Statutis veniunt appellatione *Der Ehrlich gebohrenen Kinder.* Carpz. *P. 2. D. 236. n. 12.* Richter *P. 2. Dec. 80. n. 17.* Mev. *P. 3. D. 87.* quibus & citra falsi crimen, *fictione Jctorum*, quae tempus matrimonii ad nativitatis momentum retrotrahit, pro veritate accipiendā, *Litterae testimoniales* vulgō : *Gebuhrets-Brieffe* quod ex legitimo thoro & honestis Parentibus nati sint, das sie aus *einen Rechten / und Echten Ehebett* gezeuget / und ihre Eltern zu *Richten und Strassen* gegangen / conceduntur, Carpz. *P. 2. C. 6. D. 15.* Berlich, *P. 2. Concl. 39. n. 18.* Richter. *P. 1. Dec. 80. n. 15.* Lauterb. *b. t. §. 25.* & Stryk. *in Us. Mod. b. t. §. 9.* inde à Collegiis Opificum nequaquam excludendis. Carpz. *d. l. C. 6. D. 12.* Gail. *1. O. 141. n. 2.* & Richter. *d. l.* (2) Patris consequuntur Dignitatem, Schurff. *Cent. 1. Consil. l. n. 17.* Stephan. *De jurisd. L. 1. pag. 1. c. 5. membr. 1. n. 70.* insignibus Gentilitiis ac Paternis, siquidem ab Illustribus Parentibus legitimati fuerint, rectè utentes, Hopping. *De Jure Insign. t. 7. n. 161.* Tiraquel. *De Nobilit. t. 15. n. 21.* Boeer. *De Regal. c. 2. n. 29. seq.* Myller, *Gamal. Princip. c. 24. §. 2.* Stryk. *in Us. Mod. b. t. §. 9.* *Sin Tract. De Success. ab int. Diff. 1. c. 2. n. 60.* **Moribusq; Hodiernis** (De jure enim Feudali id utiqve dubium videtur per textum *2. F. 26. §. Naturales*, Fictione juris Civilis forsan in jure Feudali locum haud inveniente, Bitsch. *in Comm. Feud. ad b. t. Lauterb. b. t. §. 27.* Carpz. *Synops. Feud. Disp. 5. th. 34.* Bachov. *ad Treutl. b. t. th. 6. Lit. F. Hahn. b. t.*

n. 2. ad verb. *Per. subsequens &c.*) non in bona duntaxat *allodialia*, etiam cum antea natis legitimis libris Patri legitimanti, omnibusque Ascendentibus *L. 10. C. De Lib. Nat. Nov. 89. c. 8. Nov. 12. c. 4. & Agnatis d. Nov. 89. c. 8. in pr.* sed & *feudalia* successuri. Schrader. *De Feud. P. 7. v. 6. n. 21.* Rosenthal. *De Feud. c. 7. Concl. 18. n. 1.* Gail. *2. O. 41. Mynsing. Cent. 5. O. 42.* Stryk. *in Us. Mod. h. t. §. 9. & De Success. ab intest. Diss. 1. c. 3. §. 27.* nec non in *Exam. 7. Feud. c. 9. qv. l. 38.*

§. 11. **Secuudus Legitimandi modus fiebat olim Per Curiae Oblationem**, Patre filium naturalem Decurionatus Muneri fati quidem honorifico, sed & admodum oneroso, Hahn. *h. t. n. 2. ad verb. Aut per oblationem &c.* Bachov. & *Dires communiter ad §. fin. 7. De Nupt.* vel filio semetipsum offerente, *Lib. 3. C. De Natur. lib. Nov. 74. & 89. c. 2.* vel filiam Decurioni elocante, *d. L. 3. in fin. C. De Natur lib. Moribus Hodiernis* cessantibus Decurionibus, mutatâque Reip. facie, omnium consensu cessat & hic legitimandi modus. Gudelin. *De Jur. Noviss. L. 1. c. 16. in fin.* Stryk. *in Us. Mod. h. t. §. 19.* Ubi subjicit (1) Principe spurium scienter Senatorem constituente, tacite videri eundem legitimasse, in Senatorum sortem non nisi integris natalibus editis admittendis, quod secus esse monet *ad §. 13. 7. De Nupt.* in Magistratu spurium Senatorem eligente, ceu jure legitimandi destitutô. (2) Fœminam extra matrimonium susceptam, viro licet honesto & in Dignitate constituto postea nubentem, inde nequiquam legitimari, cum quamvis nuptiis maritalis dignitas Lege Uxori communicetur *L. 13. C. De Dignit. L. 8. ff. De Senator.* nullibi tamen caveatur, personæ, vitio natalium laboranti, per matrimonium consuli.

§. 12. **Ultimus Legitimandi modus contingit Per Rescriptum Principis**, & est actus, quô Imperator (*immediate, vel mediate per Comites Palatinos. Mund. à Rodach. singulari Tr. De Com. Palatin. c. 3. Klock. in Collectan. Consil. Tom. 3. Cons. 143. Gail. 2. O. 142.*) imploratus (vel à Patre, vel ipso Mortuô, à liberis naturalibus, Patris testamentum, quô in naturales legitimos sibi heredes esse voluerat, Principi offerentibus. *Nov. 74. c. 2. & Nov. 89.*) Publico diplomate vel Rescripto (vulgò Legitimations-Brieff) naturales facit legitimos. *d. Nov. 74. c. 1. & 2. & Nov. 89. Auth. Præterea, C. De Lib. Naturah.*

§. 13. **Quia**

§. 13. Quia hic modus Legitimandi *subsidiarius* erat, Non erat eidem locus, nisi (1) *deficientibus Legitimis liberis*. Nov. 89. c. 9. Quod Hodiè secus se habet, ubi & existentibus legitimis, tamen spurii legitimantur, modò illis in legitimâ non præjudicetur. Stryk. *in Usu Mod. ad h. t. §. 16.* ubi tamen monet, h. e. Patrem, in suplici libello exprimere oportere, se legitimos habere liberos, ceteroquin huic Rescripto exceptionem sub & obreptionis obstituram esse. Gail. 2. O. 142. n. 7. (2) Nisi Ipse Pater libellum Imperatori obtulisset vel filius ex ejus dispositione. *d. Nov.* **Moribus Hodiernis** spurii sæpè ipsi, Patre vel *ignominate vel mortuò* citra ejus etiam dispositionem legitimationem à Principe petunt, q. c. tamen hæc legitimitio non tribuit effectum *Successionis & Familia* in præjudicium Patris aut Agnatorum, sed id solum operatur, ne taliter legitimato defectus natalium opponi, ipseque à Collegiis Opificum & Dignitatibus arceri possit. Stryk. *d. l. §. 18.* & in *Tr. De Success. ab int. Diss. 1. c. 2. §. 76.* Carpz. *P. 2. C. 6. Def. ult. n. 3.* Richter. *Ad Auth. Praterea. C. De Natur. lib. n. 16.* (3) Nisi Pater commodè concubinam ducere non quiverit. *dd. Nov.* Quod itidem Hodiè mutatum esse docet Stryk. *d. l. §. 17.* Ubi etiam addit §. 15. Hodiè etiam Spurios, Adulterinos & ex allâ illegitimâ conjunctione natos per Rescriptum legitimari posse. jung. Schweder. *in J. jur. Pub. Part. Special. Sect. 1. §. 16. c. 10.* Besold. *P. 5. Consil. 199. n. 13.* & Lauterb. *h. t. §. 32.* Id binis addimus: Hodiè non solum Imperatorem, sed & Imperii Principes atque Status vi Superioritatis Territorialis hoc jure legitimandi gaudere, ultra territorium vires suas non extensurò. Rhetz. *in Inst. Jur. Publ. L. 2. T. 9. §. 11.* Myller. ab Erenbach. *De Princip. & Statib. Imper. c. 54. §. 1.* Linn. *De J. Pub. L. 4. c. 9. n. 142.* & Knipsch. *De Civ. Imp. L. 2. c. 4. n. 100.* jung. Steyk. *d. l. §. 14.*

§. 14. Effectus hujus Legitimationis inferiores sunt illâ, quæ sit per subsequens matrimonium. Neque (1) Per Rescriptum legitimati succedunt in feudum. 2. F. 26. §. *Naturales*. Stryk. *De Success. ab intest. Diss. 1. c. 3. §. 29.* Nisi in specie (*Generalis enim legitimitio ad successionem, non sufficit ad feudalem successionem Vid. Jacob. Otto Tr. De Legitim. Hypotypes. 16. p. m. 91.*) ad feudi successionem legitimati, Gail. 2. O. 140. n. 9. Stryk. *Exam. J. F. c. 9. q. 39.* & is, qui legitimat, simul sit feudi Dominus, in cujus ceteroquin præjudicium Princeps aliquem

aliquem legitimasse non præsumitur; Struv. *S. J. F. c. 9. th. 3. n. 8.* Fachin. *L. 7. Controv. 49.* vel Dominus in legitimationem consenserit, Schrader. *De Feud. P. 7. c. 5. n. 23.* inque feudo antiquo etiam Agnati, Struv. *d. l. th. 3. n. 9.* Ludwel. *De Success. Feud. c. 2. p. 165.* Stryk. *d. l.* Neque (2) cum Legitimis liberis & Agnatis ad allodiam promiscue admittuntur successionem, sed quoad illos dist. An ante existentiam legitimorum naturales vivò & volente Patre sint legitimi: Et h. c. cum Legitimis pari sorte censentur, nec hos exclusuri, nec ab iisdem excludendi *Nov. 74. C. 89. Gail. 2. O. 142. n. 5.* Bachov. *ad Treutl. V. 2. D. 16. th. 2. Lit. E.* An verò illis, jam præexistentibus legitimi sint; q. c. à Legitimis excluduntur. *Nov. 89. c. 11. S. 1.* Stryk. *De Success. ab intest. Diss. 1. c. 2. S. 72.* (Ubi utriusque videbis rationem) Nisi Princeps Patre in libello iustorum Liberorum mentionem faciente, hoc casu ex plenitudine potestatis expressè & cum clausula: *Non obstante sc. legitimâ prole*, eosdem legitimaverit. Stryk. *d. l.* Ubi in fine addit: *Comites Palatinos ita regulariter legitimare non posse*, cum horum potestas non sit *juri derogare*, nisi quatenus hoc expressè Imperator indulsit. Confer. *Jd. in Not. ad S. 13. J. De Nupt.* Quoad Agnatos itidem dist. An Vivò Patre legitimentur; Et h. c. Agnatos excludunt: An verò ipsò mortuò; Et h. c. ab Agnatis excluduntur, nisi ex Patris dispositione ultimâ sint legitimi. *Nov. 74. c. 2. Stryk. d. l. S. 75.* inbique all. Ddres.

§. 15 Tertius P. P. constituendi modus est Adoptio; De quâ subsequo Titulo pluribus: Hic interim notantes: Effectus P. P. in jure recenseri varios, eosque nec Moribus Hodiernis omnes, aliquibus licet cessantibus, in foro ex veriori sententiâ in viridi observantia esse defuisse: Simon van Leeuwen. *Censur. Forens L. 1. c. 9. n. 1.* Philipp. Pascal. *Tr. De Virib. P. P.* Stryk. *in Usu Mod. b. t. S. 3. inbique cit.* Dn. Ab Andler. *in Jurispr. L. 1. Tit. 6. P. 2. n. 5. seq.* & Petr. Ærod. *Disp. De Jur. Parr. post Pandect. rer. Judicat.* (1) Enim certum est ad contrahendum matrimonium Hodiè non minus, quam olim Patris requiri consensum, illumque regulariter Matris dissentui præferri. Carpzov. *Jurispr. Eccl. L. 2. Def. 44. n. 16.* Stryk. *in not. ad J. ad pr. De Nupt.* Cypræus *De Sponsal. c. 6. S. 8.* quoniam hæc necessitas requirendi consensum Parentum moribus nostris etiam ad Emancipatos liberos extendatur. Carpz. *d. l. Def. 49. n. 6. seq.* Gerhard. *De Conjug. S. 93. p. 167.* (2) Non minus certum est, Patri, & non

H

Matri

Matri Hodie usufructum bonorum filii adventitiorum competere, Carpz. P. 2. C. 10. D. 7. § 13. etiamsi aliunde alimenta habeant, ex parte Patris non viventes. *J. d. d. Def. 7.* (3) Sic ex justis nuptiis nati & Hodie juxta *L. 19. ff. b. Tit. pr. Sc.* Patris & non Matris conditionem sequuntur. Stryk. *in Us. Mod. ad b. t. §. 8.* Ubi addit: Inde libros *naturales* Illustrium Personarum rectè à Patris Dignitate, Familiâ & Insignibus excludi, Tirâqv. *De Nobilit. c. 15. n. 20.* Höpingk. *D. Jur. Insign. c. 7. n. 106.* & Palæot. *De Nob. & Spur. c. 61.* Myller. *Gamol. Princip. Imper. c. 23.* ne quidem pro Nobilibus æstimandos. Stryk. *d. l.* (4) Sic cessante asperrimo vitæ & necis in Liberos jure, de quo vid. *Liv. Hist. L. 1.* Dion. *Halicarnass. Antiq. Rom. L. 11. ff. De Lib. & post b. L. Ult. C. De P. P.* officio Parentum non in atrocitate sed pietate consistente, *L. 5. ff. Ad L. Pompej. de Parricid.* Hôdie Pater infanticida gravissimâ afficitur pœnâ Vid. Hopp. *ad §. 6. J. de publ. jud.* Quod si tamen filium sceleris capitalis reum, privatim hodie mactaverit, ut domesticò potius, quam publicò pereat exemplò, extraordinariam saltem & vix relegatione majorem incurrere Patrem pœnam, cum Wesenbec. *ad Tit. ff. Ad L. Pompej. De Parricid.* docet Mevius *ad J. L. L. 1. T. 3. De his, qui sui vel alien. jur. sunt n. 9.* idque inibi præjudicio confirmat. (4) Porro castigare & in carcerem propriâ autoritate conjicere filium immorigerum adductum *L. 3. & 4. C. De P. P.* Patri & Hodie licet, pœnam *L. Un. C. De Priv. Carcer.* non incurfuro. Hahn. *b. t. p. 18.* cum inibi alleg. *Ddbus; quibus jung. Mev. d. l. n. 11.* Ubi id præjudicio Gryphico *de Ao. 1603.* confirmat. (5) Potest etiam Pater adhuc hodie in iis, quæ ad injurias Patris spectant, filium Magistratui offerre, ex ipsius arbitrio sententiam dicturo, juxta *L. 3. & 4. C. De P. P.* Hahn. *d. l.* Unde jus filium ergastulo seu domui disciplinari mancipandi im Zucht-Haus setzen zulassen non difficulter fuit. Harprecht. *ad §. ult. J. De P. P.* (6) Pariter nec Hodie filiosam, sine consensu Patris ex mutuo. *L. 1. ff. inibiq. Brunnem. & t. t. Ad Sc. Maced. aut voto L. 2. §. 1. ff. De Pollici ration,* inibiqve Brunnem. obligatur. Harprecht. *ad §. ult. J. De P. P.* (7) Actionem injuriarum filiosam. competentem remittete Pater & hodie potest *L. 17. §. 12. ff. De Injur. Boër. Dec. 120.* Nisi filius sit honestioris conditionis ipsò Patre, *d. l. §. 13. inibiqve Brunnem. Gomez Var. Res. Tom. 3. c. 6. n. 6.* (8) Pupillariter solus, non Mater, Hopp. *ad Tit. J. De Pupill. sub qv. 4. Carpz. P. 3. C. 8. D. 16.* filiosam. impuberi substituit, *L. 2. ff. De vulgar.*

vulgar. & Pupill. Cui & (9) testamento dat Tutorem §. 2. *J. De Tutel.* Sangvinolentum, i. e. *recens natum* & ex matre adhuc rubentem, Strauch, *Diss. 4. aph. 24.* tamen hodiè filium, sublatà inter Christianos servitute, etiam urgente summà egestatis necessitate, Patri vi P. P. ut olim, *L. 2. C. De Patrib. qui fil. suos distr.* inibique Brunnem, vendere non licet, cum tali casu Magistratus succurrere ex officio debeat. Perez, *in C. ad h. t. n. ult.* Struv. *S. J. F. Ex. 23. th. 28.* Brunnem, *ad Parat. W. h. t. qv. 9.* Stryk, *in Uf. Mod. ad h. t. §. 6.* Ubi addit: Patrem eà sorte viventem, ut Magistratus auxilium frustra speret ac imploret, posse tamen filium etiam non *sangvinolentum*, cessante sc. ratione *L. Ult. C. ut Patribus &c.* addicere alteri ad servitiam, ut eà conditione sit, quà familia conductitia, indeque Pater subsidium ferat necessitatis. Illud tandem indubium: Hodie dispositionem *L. 4. ff. h. t.* cessare, cum liberis per Nuptias hodiè emancipatis, Nepotes ex filio in sui Patris potestate constituantur. Brunnem, *ad. d. l. 4. ff. & ad L. 7. C. De P. P.* Berlich. *P. 2. Concl. 11. n. 33.* Mev. *ad Jus Lub. L. 1. T. 3. n. 25.* Rauchb. *P. 2. qv. 18. n. 24.*

LIBRI I. TIT. VII.

DE

ADOPTIONIBUS, EMANCIPATIONIBUS ET ALIIS MODIS, QVIBUS PATRIA POTESTAS SOLVITUR.

§. 1.

Ultimam Patriæ Potestatis constituendæ causam esse *Adoptionem* INSTIT. *L. 1. præced. Tit.* monitum est, spectatam sc. non intuitu *Patris Naturalis*, cujus solvit potestatem, & hâc ratione h. t. inter modos solvendi P. P. refertur, sed intuitu *Patris Civilis*; & non omnem, sed *Ple. nam duntaxat §. 2. J. Quib. mod. Jus P. P. solv. L. pen. pr. & §. 1. C. h. t.* inibiq; Brunnem.

§. 2. *Adoptio Germ. Die Annehmung an Kindes Stath* in genere & *propriè* (alias enim significationes vide ap. Hahn. *h. t. n. 2. ad L. 1. ff. h. t.*) spectata, est legitima ejus, qui per naturam filius non est, in filium assumptio. Eckholt. *h. t. §. 2.* Strauch. *Diss. 4. th. 14.* Struv. *Jurispr. Rom. Germ. L. 1. Tit. II. §. 1.*

H 2

§. 3. Di-

§. 3. Dividitur in Adoptionem in specie ita dictam, & Arrogationem. L. 2. ff. b. t. ut §. 1. J. eod. Hæc est adoptio hominis sui juris (In illo differt ab adoptione in specie ita dictâ. Adoptantur enim Filii familias; Arrogantur Patres familias. §. 1. J. & L. 1. ff. b. t. Quod nec hodie aliter se habet.) consentientis (et quidem expressè, L. 5. 24. & ff. b. t. propter maximum præjudicium, in quo (2) differt ab adoptione in specie ita dictâ, ubi tacitus adoptandi sufficit consensus L. 5. ff. b. t. inibi que Brunnem.) **Causâ cognitâ** (cujus exactior quidem in arrogandis impuberibus, L. 17. ff. b. t. qui olim planè arrogari non poterant, ob L. 189. ff. de R. J. Harprecht. b. t. §. 3. n. 2. quam puberibus, requiritur cognitio. Harprecht. d. l.) **Principis Rescripto interveniente** (Postquam sc. Lege Regiâ in Principem Populus omnem suam potestatem abdicatiuè transtulit, cum in Statu libera Reip. totius populi suffragium desideraretur, unde & à formulâ rogandi, quam ex A. Gell. in Noct. Atticis L. 5. c. 19. refert. Hahn. b. t. arrogatio primitus nomen accepit. Conanus L. 2. Comm. Jur. Civ. c. 15. n. 4. Hillig. in Donnell. L. 2. c. 23. Lit. A. quanquam in statu occupatæ Reip. à requirendo utriusq; consensu deinde nomen adepta sit. L. 2. ff. b. t. Hahn. ad W. d. l. n. 4. & in illo (3) Differt ab adopt. in specie sic dictâ, quæ desiderat saltem cujuscunq; Magistratus auctoritatem §. 1. J. & L. 2. pr. ff. b. t. cum adoptando sufficiat Patris naturalis consilium. **Hodiè**, non duntaxat Rescripto Imperatoris vel immediatè vel mediatè per Comites Palatinos, quibus in specie hæc arrogandi facultas concessâ est, arrogatio fieri potest Stryk. in Uf. Mod. b. t. §. 4. ubi privilegii sibi concessi verba allegat. §. 3. & Philipp. in Ufu Pract. ad J. b. t. Eccl. 73. ubi idem de suâ personâ affirmat, sed **Omnes Imperii Principes Comites & Status Imperii potestatem arrogationes confirmandi vi Superioritatis Territorialis habent.** Maul. De Statib. Imper. c. 3. n. 33. Roland. à Vallo Conf. 86. n. 20. Cothman. V. 3. Conf. 29. n. 21. Wesenb. Conf. 27. n. 29. Harprecht. §. 1. n. 6. J. b. t. ubi plures allegat. Quod etiam alii ad quemcunq; Magistratum extendunt. Brunnem. ad W. Parat. 90. 13. Schultz. Synops. Inst. Lit. A. b. t.) ab eo, qui potest habere filium in potestate (Hanc enim tribuit Arrogatio §. 11. J. b. t. non verò omnis Adoptio §. 2. J. eod. Hinc habile adesse debet (subjectum activum) facta. d. L. 2. Adoptio in specie ita dicta,

Etā, est adoptio hominis alieni juris, non dissentientis, ā
 personā habili *Qualis* (1) non est, qvi adoptandō non est 18.
 annis major. §. 4. *J. b. t. L. 40. §. 1. ff. b. t. non obstante, quod adoptio
 naturam imitetur, d. §. 4. J. b. t. per naturam autem 14. anno liberos ha-
 bere possit. pr. J. De Nupt. Resp. enim est: Imperatorem hīc respexisse, ad
 id, quod ut plurimum fieri solet, L. 3. ff. de LL. rarius autem ante hanc
 etatem liberos generari. Vid. Stryk. ad d. §. 4. & omninō Harprecht. ibid.*
 (2) Nec ille qvi liberos neq; actū, neq; potentiā habere po-
 test. §. 9. *J. b. t. L. 16. ff. eod. inibiq; Brunnem. e. g. Castrati. Stryk. d. §. 10.
 Hīscē tamen & hodiē Schultz. super. all. loc. Lit. B. adoptandi facultatem
 concedit.* (3) Neqve qvi liberos in potestate habere neqvit
 §. 10. *J. b. t. quod sicuti ad plenam adoptionem restringendum est, ita ejus
 intuitu sœmina adoptare neqvit, nisi ex indulgentia Principis in solatium
 liberorum amissorum, §. 10. & L. 5. C. b. t. L. 29. §. 2. ff. De Inof. test. Ad
 effectum filii, non filii familias. arg. L. 4. ff. De his, qvi sui &c. Eckholt.
 b. t. §. 4. Harprecht. §. 10. J. b. t. inibiq; Stryk. jung. Molina. De J. & J.
 Disp. 227. n. 22. & Brunnem. ad d. L. 5. C. b. t. Et certo respectu.* (4) Mi-
 nor 60. annis *L. 15. §. pen. ff. b. t. ubi ratio & limitatio additur.* (5) U-
 nos vel plures liberos habens. *L. 17. §. 3. ff. b. t. ubi duplex adjicitur
 ratio. Exceptionem vide ap. Lauterbach. b. t. §. 6. Hahn. b. ad verb. Prae-
 terea & Franck. b. n. 12.* (6) Tutor vel Curator adoptandi, quam-
 quam id rectius ad arrogationem restringatur per *L. 17. §. 1. ff. b. t. rationem
 addit. Lauterb. d. l. & Frantzk. n. 14. Exceptionem verō suppeditat §. 1. d. l. 17.*
 (7) Qvi liberos adoptivos semel emancipavit, per *L. 37. §. 1. ff.
 b. t. rationem vide ap. Brunnem. ad b. l. ubi simul ad obstantem L. 12. ff. eod.
 jung. respondet Lauterb. d. l. Talis autem non est, qui fratrem in filii locum
 vult adoptare, neq; qvi uxorem non habet. §. 5. J. b. t. & L. 30. ff. eod. in-
 nibiq; omnino Brunnem.) accedente autoritate Magistratus,
 facta. (*Ut coram Magistratu fiat adoptio, tanta & Hodienum est necessi-
 tutis, ut, quoad effectum juris & praeprimis successionis, is adoptatus dici ne-
 queat, quem quis quā filium educavit, tractavit, eog; nomine appellavit;
 Imo, quem se in filii locum assumpsisse in instrumento ā Notario solemniter
 confecto fassus est. arg. L. 4. C. b. t. inibiq; Brunnem. Sichard. ad L. Testium
 18. n. 12. & 13. C. De Testib. Mantz. §. 1. J. b. t. & Schurff. Cent. 1. Conf. 83. jung.
 Stryk. in Us. Mod. ad b. t. §. 4. ubi id prejudicio confirmat.* §. 4.*

§. 4. Circa arragationem *Impuberis* in specie notandum, ad illam (1) requiri, ut fiat præviâ exactâ causæ cognitione §. 3. *J. b. t. circa qvam, quæ attentenda veniant, docet. L. 17. §. 2. & 3. ff. b. t. Vid. omninò Brunnem. ad d. L. (2) Præviâ satisfatione i. e. fidejussoriâ arrogatoris cautione, arrogatò impubere moriturò, se proximis ejus heredibus successuris, bona arrogati restitutum L. 17. in fin. L. 18. 19. 20. ff. b. t. Lauterb. h. t. §. 8. ubi ejus rationem videffs. Brunnem. ad L. 18. ff. b. t. ubi docet; Omissâ hâc satisfatione, ipsam tamen fingi intervenisse. Conf. Strauch. *Diss.* 4. §. 21.*

§. 5. De eo non conveniunt Doctores, An *Quarta*, quam Arrogator inique exheredato, aut absqve justâ causâ emancipato præter illa, quæ sibi attulit bona, post mortem suam Eckholt. *h. t. §. 9. Lauterb. h. t. §. 8. in fin.* relinquere ex Divi Pii Constitutione *L. ult. ff. Si in fraud. Patron. L. 8. §. 15. ff. De Inoff. test. §. 3. J. b. t. L. 22. §. 11. ff. L. 2. C. b. t. jubetur, sit quarta omnium bonorum, an verò quarta legitima? Nos cum Frantzk. *Ex. 2. qu. 9. Lauterbach. h. t. §. 8. Eckholt. eod. §. 8. inibi- qve Schwend. Struv. Ex. 3. th. 59.* aliisque prius affirmamus, per Leges & rationes ab illis adductas.*

§. 6. Subdividitur *Adoptio* in Specie sic dicta juxta *L. pen. C. De Adopt. §. 2. J. eod. & §. 8. J. Quibus mod. solv. jus P. P. in plenam, quando filiusf. personæ non extraneæ (i. e. *Unius ex Ascendentibus, in quorum potestate non fuit*) arg. §. 2. *J. b. t. Stryk. h. t. §. 2. & Eckholt. h. t. §. 3.* in *Adoptionem* datur; & *Minus Plenam*, quando Personæ extraneæ (*cujus appellatione hic & Frater venit,*) datur adoptandus. *d. l.**

§. 7. Effectus adoptionis vel sunt omnibus speciebus *Communes*, vel alicui *Proprii*: *Communes* sunt omnibus: (1) *Quod tribuat successiorem ab intestato in allodialibus.* (Nam in *Feudalibus* per *c. Adoptivus 2. F. 26. non succedunt adoptivi. Vid. Stryk. in Tr. De Success. ab intest. Diss. 1. c. 2. §. 25. ubi simul rationes invenies. Conf. Joh. Rudinger. Var. Lect. jur. feud. L. 1. c. 55. & Struv. S. J. F. c. 9. th. 3. n. 5.) L. 10. §. 1. C. b. t. liberis licet legitimis simul existentibus L. 5. C. De Suis & Legit. adeò ut Parentes adoptivi Patris excludant L. 2. §. 6. ff. ad Sc. Tertul. Stryk. d. l. §. 37. Ubi addit; Id nec *Hodiè* mutatum esse.*

esse. Conf. Bachov. *ad Treutl. V. 2. D. 16. th. 2. Lit. C. Stephan. ad Nov. 118. c. 25. Richter ad Auth. in Successione C. De Suis & Legit. Lib. 17. (2) Quod impediatur Matrimonium etiam inter fratrem Adoptivum & ipsius Patris adoptivi filiam, durante sc. adoptione. §. 2. ff. De Nupt. Quod tamen Moribus nostris vix attendi monet quidem Hoppius. *ad d. §. 2. & Haveman. In Gamalog. Synops. L. 2. Tit. 6. Problem. 10. n. 2.* Sed rectius docet Stryk. *in not. ad jus Eccles. Brunnem. §. 19. Lib. 2. c. 16.* Cum hanc prohibitionem Legalem moribus sublatam esse nullibi probatum sit, dispensationem, (cui etiam in *quacungq; lineâ* locum esse inibi asserit) à Consistoriis h. c. petendam esse. **Communis Effectus Adoptioni Plena & Arrogationi est (1) Quod utraqve tribuat adoptato jus Suietatis, indeqve etiam ex testamento succedendi, aut illud impugnandi, §. 11. ff. b. r. L. 2. §. fin. L. 15. pr. L. 40. pr. ff. b. r. (2) Jus Familiæ §. 2. ff. b. r. L. 23. ff. L. fin. pr. & §. fin. c. b. r. (3) Et de Jure Civili jus Nobilitatis. L. 35. ff. De Adopr. Hahn. *ad W. b. r. n. 6. Stryk. in Not. ad J. b. r. §. 8. Lauterb. b. r. §. 8. 10.* Non verò Hodiè, Nobilitate non à potestate Parentum, sed à Privilegio speciali Imperatoris dependente, & cum sanguine, cujus jus adoptio nulla tribuit L. 23. ff. b. r. saltem in liberos defluente. Stryk. *d. l. & in Us. Mod. b. r. §. 8.* Conf. Struv. *b. r. th. 65.* **Proprius Arrogationi Effectus est (1) quod arrogatus & ipse, & quos habet in potestate, cum ipso liberi, & bona sua in potestatem arrogatoris transeant §. 11. ff. b. r. L. 15. & 40. ff. b. r. inibiq; Brunnem. L. pen. §. 2. ff. De Bon. poss. sec. tab. Quod secus est etiam in plenè adoptatis d. L. 40. Harprecht. *ad §. 11. ff. b. r. ubi differentie addit rationem.******

§. 8. Quamquam non infimi nominis Jcti asserant: Adoptionis materiam Moribus nostris ab Usu Fori recessisse, Vinn. *pr. J. b. r. Gudelin. De jur. Noviss. L. 1. c. 4. aliq; quos citat. Stryk. in Us. Mod. b. r. §. 1. &c. & Brunnem. ad Rubr. ff. eod. Verius tamen est, licet parum frequentes hodiè sint adoptiones, Hahn. b. r. n. 6. illas tamen neutiquam abrogatas esse. Vid. Stryk. d. l. & ad pr. J. b. r. Philipp. in Usu Pr. ad b. r. & Brunnem. *all. loc.* Quod partim ex variis locorum Statutis, Vid. *Jus Hamburg. P. 3. Tit. 1. §. ult. Jus Prov. Wirtenb. P. 2. Tit. 22. Landr. L. 2. Art. 30.* Partim ex Concessionibus Comitibus Palatinis ad adoptio.*

adoptionem confirmandam indultis, aliàs otiosis exstituris, *Vid.* Stryk. *d. l.* Partim etiam ex variis Academiarum responsis sufficienter probatur, ut, si hodiè eveniat Casus, ubi quis vel adoptavit, vel adoptare velit filium, ex Jure Romano omninò decisio petenda sit. *Vid.* Richter. *De Success. ab Intest. Sect. 1. Membr. 2. n. 15.* & *Dn. Stryk. d. l.* ubi §. 4. *D. Ao. 1673. & §. 7. De Ao. 1674.* ad ductum *L. 38. ff. b. t.* adoptionem minus legitime factam à Principe confirmari posse, ut effectum habeat, respondisse *Vladimiram* Facultatem docet.

§. 9. Cognata & Simillima adoptioni est **Unio** vel **Parificatio prolium**, Germ. *Die ein Kindschafft.* Juri Civili per *L. fin. C. De Pact.* & Canonico incognita, *Rickh. de Un. Procl. c. 3. n. 42.* sed Consuetudine introducta, *Philipp. in Us. Pract. 3. Eccl. 74. cum multis inibi all. Dabus & in Camera Imperiali quandoque confirmata.* *Gail. L. 2. O. 125. n. 1. Carpz. L. 1. R. 6. n. 1. Hahn. De Jur. rer. Concl. 73. n. 2. Lauterb. h. t. §. 12. Klock. T. 3. Conf. 160. n. 7.* quæ describitur, quod sit conventio inter Parentes de liberis ex diverso matrimonio natis, quoad acquirendam Parentum propriam hereditatem exæquandis, ut utrique simul succedant. *Stryk. De Success. ab intest. Diff. 8. c. 4. §. 3. & in Us. Mod. ad h. t. §. 10.* Requiritur autem ad hanc (1) Parentum. *Stryk. d. l.* (2) Uniendorum *Carpz. L. 5. R. 6.* sique hi per ætatem consentire nequeant, (3) Tutorum & Curatorum, *Gail. 2. Obs. 125. n. 5. Lauterbach. d. l.* (4) Cognatorumque Consensus *Rick. d. Tr. 6. n. 8. Muscul. De Success. Anomat. c. 3. n. 93. Brunnem. ad L. 35. C. De Transact.* (5) Ut fiat coram competente regulariter Magistratu. *Vid. omnino Stryk. in Usu Mod. h. t. §. 12. & in Tr. De Success. ab intest. d. §. 8.* cum præviâ causæ cognitione & Decreto Confirmatorio. *Stryk. Tr. De Succ. ab int. d. l. §. 11.*

§. 10. Effectus Unionis Prolium qui scire avert, adeat, *Stryk. in Us. Mod. d. l. & in Tr. De Success. ab intest. cit. loc.* quibus jung. *Rick. d. Tr. c. 3. Muscul. d. l. Memb. 3. Webner. Obs. Pr. v. Ein Kindschafft. Carpz. L. 5. R. 6. Klock. Conf. 160. Tom. 3. Lauterb. Ad jus Provinc. Wurtensb. Dis. 3. & ad h. t. §. 17.*

§. 11. Pergimus jam ad Modos solvendi Patriam Potestatem, quam solvi constat vel citra Patris Voluntatem, vel ex Voluntate

luntate ejus. Struv. *b. t. tb. 67.* Priori ratione (1) Morte Utriusque, tam Naturali *pr. J. Quib. mod. solv. P. P.* quam Civili, puta Poenæ Servitute, §. 3. *J. eod. Hodiè sublatâ per Auth. Sed Hodie C. De Don. inter V. & U. & Nov. 22. c. 8.* Stryk. *ad §. 3. J. d. l. & Deportatione §. 1. J. d. l.* Cui Hodiè successisse videtur *Bannum Imperiale*, de quo Vid. *Lauterb. b. t. §. 20.* jung. *Eckholt. b. §. 13. inibiq; all. Stamler & Fustigatio cum perpetuâ relegatione Stryk. ad d. §. 1. J. b. t.* Struv. *Iprud. Rom. Germ. L. 1. T. 4. §. 1. & Hopp. b. t. qu. 3.* (2) Dignitate filii non omni, §. 4. *J. b. t.* sicque nec Clericali, inferiore Episcopali, Nov. 18. c. 3. *Beslich. P. 2. Concl. u. n. 56.* *Carpz. P. 1. C. 10. D. 4. n. 7.* neq; Doctorali, *Carpzov. d. l. Stryk. ad §. 4. J. d. t. & Lauterb. §. 26. b. t.* ubi ad contraria argumenta respondet, additq; §. 27. *per tot. refutatis simul dissentientium rationibus: Nec Monachismum tollere p. p.* Sed Summâ olim Patriciatus, de qua agitur in *L. fin. C. De Consulib. & Nov. 18. c. 2.* jung. §. 4. *J. h. t. inibiq; Ddres. Conf. Lauterb. b. t. §. 25. & Brunnem. ad d. L. fin.* Hisce Patriciis seu Imperatori Patribus hodie assimilantur Assesores Camerae Imperii & Principum Statuumque Imperii Consiliarii *præprimis intimi.* *Hopp. ad §. 4. J. quib. mod. p. p. solv. Berlich. P. Concl. 1. n. 8.* *Hilliger in Donell. L. 2. c. 26. lit. K. Schultz. ad §. 4. J. d. t. lit. C. & Philipp. in Uf. Pract. J. Eccl. 76.* Imo Hodiè omnis dignitas, quæ à Curiâ liberat, liberat etiam à Patria Potestate. **NOV. 18. c. 3.** *L. fin. C. De Decur. Brunnem. Ex. 3. Inst. ad h. t. Stryk. §. 4. J. ead. Lauterb. §. 25.* (3) Patris delicto. *L. 2. C. De Infant. Expos. L. 6. C. De Spectacul.* Ex Patris Voluntate solvitur ejus Potestas vel Expressâ vel Tacitâ. Illa ratione (1) Adoptione Plenâ §. 8. *J. h. t. §. 11. J. De Adoption.* (2) Emancipatione, quæ triplex (a) Legitima, quæ fiebat per imaginariâs venditiones & sublata est per *L. Ult. C. De Emancip. lib.* (b) Anastasiana *L. ult. C. d. t.* quæ fiebat per impetrationem Rescripti Principis juxta *L. 5. d. t.* (c) Justinianeâ, quâ Pater rectâ viâ ad competentem Judicem se conferens declarat, se filium de suâ potestate dimittere velle, §. 6. *J. h. t. L. fin. C. d. t. L. 36 ff. b. t.* Hâc ratione, si Pater filio non contradicendo permetteret, ut hominem sui juris diu agere. *L. 75. pr. h. t. L. 1. C. de P. P.*

§. fin. Moribus Hodiernis Expressam utramq; Emancipationem

tionem Usû adhuc observari indubium est, cum ex indultis Comitum Palatin. & ex declarationibus Parentum coram Magistratu factis id satis liquereat. vid. Lauterb. *b. t. §. 33.* & Stryk. *in Us. Mod. b. t. §. 7.* Ubi addit, Non sufficere, si quis hodiè coram Notario hunc actum expedire velit Conf. Giesebertus *in Justin. Harmon. Ad Tit. Quib. mod. jus p. p. solv. n. 221.* Frequentior tamen Hodie est tacita emancipatio, quam derivant ex *Moribus Saxonis* forsitan originem debentibus Legi I. C. De P. P. Vid. tamen Dn. Stryk. *in Us. Mod. b. t. §. 18.* & contingit (1) Per Separantam Oeconomiam. Hahn. *Ad Tit. De Adopt. n. 7.* Harpr. *§. 7. f. De P. P. n. 7.* Brunnem. *Ad L. 1. C. De P. P. Carpz. P. 2. C. 10. D. 2.* (2) Nuptias, Berlich. *P. 2. Concl. n. n. 13.* Herring. *De Fidejuss. c. 7. n. 6. 1. seq.* Eyben. *Obs. Pract. ad f. Disp. 3. Obs. 12.* Mev. *ad Jus Lubec. P. 1. T. 3. Rubr. n. 25.* (3) Separationem bonorum. Mev. *ad f. Lub. P. 2. Tit. 2. art. 33. v. 116.* Conf. Cothman. *V. 2. Conf. 46. n. 8. & 20. &* (4) Separatam Negotionem. Qui tamen omnes modi tacite emancipandi, nec ubiq; ejusdem sunt effectus, neq; ubiq; indistinctè procedunt, ut hinc in hoc articulo rectius cujusq; loci consuetudinem ac singulare jus attendendum esse arbitremur. Vid. Lauterb. *b. t. in fin.* Stryk. *in Usu Mod. ad b. t. §. 19. seq.* Carpz. *P. 2. C. 10. D. 3.* Berlich. *cit. loc.* Id in terim omnibus notum esse credimus: Hodie dispositionem §. 2. *Per qu. pers. cuiq; acquir.* cessare, & Patrem liberis tacite emancipatis bona ad ventitia etiam quoad usumfructum plenè restituere debere. Hopp. *ad §. 2. f. per qu. pers.* ubi etiam videfis rationem. Jung. Kohl: *De Success. Conf. P. 2. n. 75.* Carpz. *P. 2. C. 10. D. 5.* Berlich. *P. 11. Concl. 11. n. 61.*

LIBRI I. TIT. VIII.

DE

DIVISIONE RERUM & QUALITATE,

§. 1.

INSTIT. Lib. 2. T. 1. Nov. 7. CAUSS. 12. qu. 2. c. 52. & 70. Fx. IBA. L. 3. 77.

R EI vocabulum *in b. t.* (alias ejus significationes recenset Bachov. *ad L. 25. ff. de V. S. Alciatus ad L. 2. ff. b. t. & Rebhahn. in Hodegeta jur Chart. 1. Clim. 2. §. 1.*) id denotat, quod neque est Persona, neq; Actio, *arg. S. fin. f. De f. N. G. & C. Ludwel. pr. f. De R. D. Goedd.*

ad

ad L. 5. ff. De V. S. Ita autem dupliciter accipitur, vel pro juris, de quo quæritur, *Subjecto*, ut est homo, equus, fundus &c. vel pro *ipso jure & causâ*, ob quam aliquid alicujus est. Causa autem tendit vel ad *acquirendum*, vel *conservandum*, vel *amittendum*. L. ult. ff. De LL. Et ad hanc rerum tractationem juridicam rectè docente Dn. Strauchio *Diff. 6. aph. 1.* accomodata est *Divisio*. quâ res sunt.

§. 2. Vel *Divini*, vel *Humani juris*. L. 1. pr. ff. b. t. Ex quâ fluit altera: Quâ res sunt vel in *Patrimonio*, & in *bonis*, vel *Extra Patrimonium*, & *Extra bona*. pr. J. b. t. Eckholt. b. t. §. 5. & Strauch. d. l. *Divini juris*, extra *Patrimonium* & extra *bona res* dicuntur, quæ, quâ tales *facto* & *cenfurâ hominum humano commercio* exemptæ sunt & *privatorum fieri nequeunt*, proindeq; *absolutè, simpliciter & nãl' ègõxv* *Nullius esse* dicuntur, ita ut nec *actualiter*, nec *apritudinaliter* in *bonis* sint L. 1. pr. ff. b. t. §. 7. J. eod. inibiq; Ludwell. & Stryk. ad pr. J. eod. jung. Strauch. d. l. aph. 5. Brunnem. *Ex. just. 6. ad §. 7. d. r.* Schwendend. ad Eckholt. b. t. §. 5. & Frantzk. eod. n. 3.

§. 3. Res *Divini juris* iterum sunt vel *Simpliciter tales*, ut *Res Sacræ & Religiosæ* §. 8. & 9. J. b. t. vel *Quodammodo tales*, ut *Res Sanctæ* §. 10. J. b. t. Vid. Frantzk. ubi rationem hujus simul reperire est.

§. 4. *Sacræ Res De Jure Civili* sunt, quæ publicè L. 6. §. 3. ff. b. t. (Nemo enim sibi *privatim* locum sacrum facere potest. §. 8. J. b. t. & d. L. 6. §. 3. ff. eod.) olim per *Pontifices* §. 8. J. b. t. (Vid omnino Hahn. ht. ad Wesf. verb. *Sacra n. 1.* & Lauterb. eod. §. 6.) deinde per *cujusq; loci Antistites* Nov. 67. c. 1. & Nov. 131. c. 7. *DEO & cultui Divino immediatè* (Ad differentiam rerum *Ecclesiasticarum*, non immediatè *cultui Divino inservientium*, sed ad sustentationem *Ministrorum Ecclesiæ* L. 14. C. De S. S. Eccl. & pauperum facientium, atq; *mediatè invocationem DEI* promoventium, sicq; in *Patrimonio Ecclesiæ* existentium. Lauterb. b. t. §. 7. Dn. Rhet. *Medit. Academ. 10. Pos. 19.* & non duntaxat in casu *Necessitatis & Pietatis*, verum etiam *Utilitatis*, Dn. Rhet. d. l. Brunnem. *injur. Eccl. L. 2. c. 2. §. 6.* Mantica *De Tac. & ambig. conv. L. 25. T. 6. n. 38. & 40.* *Surdus Conf. 245. n. 40.* *Abundantiæ*, Lauterb. d. l. §. 7. & *Incommoditatis*, Klock. V. 1. *Conf. 35. n. 36.* præviâ solennitate *Canonicâ* (de quâ Vid. omninò Brunnem. *injur. Eccl. L. 2. c. 3. §. 3. inibiq; Stryk.*) licitè alienabilem.

*L. 17. C. De S. S. Eccl. Nov. 120. c. 6. §. 2. Frantzck. ad Tit. De Contrab. emt. n. 134. Klock. Vol. 1. Conf. 35. n. 262. Mauritius De Secularisat. Bon. Eccl. per tot.) solenniterq; (illâ sc. solennitate, quæ describitur in Nov. 5. c. 1. & Nov. 131. c. 7. nempe per Preces & venerabilem signi crucis figuram) CONsecratæ sunt. *L. 6. §. 3. L. 9. ff. b. t. L. 9. ff. De R. V. v. g. Tempia, Oratoria Publica, Libri, Patinæ, Calices, Vestimenta Sacra &c. Brunnem. d. 1. §. 1.**

§. 5. **Hodiè aliter apud Pontificios, aliter verò apud nos Protestantes** res DEO consecrantur & Sacræ fiunt. Illorum solennes & superstitionem redolentes res Consecrandi ritus, horumque significationem, qvi scire discupit, consulat omninò Guil. Durandum in *Rational. Divin. Offic. L. 1. c. 6. Joh. de Selva. in Tract. De Benefic. P. 1. qv. 5. n. 64. Bellarmin. Tom. 2. Controv. Lib. 3. De Cult. Sanctõr. c. 5. & Stryk. in Not. ad Brunnem. jus Eccl. L. 2. c. 2. §. Ubi consecrationis Pontificia formulam subjicit.* In Evangelicis Ecclesiis, cessantibus licet Consecrationis istiusmodi ritibus, quibus ob superstitionis notam meritò repudium misimus, Dn. Zigler. *ad Lancellot. L. 2. T. 18. §. 12. Stryk. in Us. Mod. ff. ad b. t. §. 3. & 4.* ipsa tamen Consecratio non penitus ab Usu recessit. Res enim *immobiles*, ut ipsa templa, precibus & hymnis DEO commendari, solenni que concione, autoritate Consistorii (per quod hodiè Status Imperii Superioritati Territoriali annexam circa sacra potestatem vi Transactionis Passaviensis de Ao. 1552. & Pacis Religiosæ de Ao. 1555. junctâ Pace Onabrugensi de Ao. 1648. & Noviomagensi de Ao. 1679. exercent. Knipschild. *De jur. & Priv. Civ. Imper. L. 2. c. 3. n. 182. Carpz. f. E. L. 1. T. 1. D. 2. Mev. P. 2. Dec. 305. n. 6. Lauterb. b. t. §. 6.)* plerumque ab Inspectoribus habitâ, Struv. *S. J. F. c. 6. apb. 15.* Sacramentum Coenæ & Baptismi, quò ita unâ vice sacris usibus templum initietur, administrari solet. Stryk. *ad Brunnem. jus Eccl. d. 1. §. 3. & in Us. Mod. b. t. §. 3.* Figuræ Crucis formatione omisâ, Zigler. *ad Lancellot. L. 2. Tit. 18. §. 9.* Dn. Rhet. *b. t. Pos. 19.* Res vero **Mobiles Destinatione ad Usum Sacrum & actuali ad eundem Adhibitione** (quæ duo conjunctim requiruntur, ut illâ deficiente, res *Profana* remaneat, Vid. omnino Dn. Stryk. *ad. f. Eccl. Brunnem. L. 2. c. 2. §. 1.* hâc verò cessante, non tam *Sacra*, quam *Ecclesiastica* dici debeat, *Idem in Us. Mod. ad b. t. §. 4.)* sacræ fiunt & **privatis hominum usibus eximuntur.** *c. 51. De R. f. in 6.*

§. 6. In

§. 6. In illo tamen Praxis Hodiernâ cum Jure Civili & Canonico ex affe convenit, quod sc. nec Hodie res Sacræ regulariter extra Casum Necessitatis, quorsum æs urgens alienum, quò Ecclesia premitur, *L. Sancimus. 21. & Auth. Hoc jus porrectum. C. De S. S. Eccl. Nov. 46. Nov. 54. c. 2. Nov. 67. c. 4. Nov. 120. c. 6. seq. c. 68. C. 12. qu. 2. & Famis, aleridorumque pauperum necessitas pertinet. d. L. 21. C. De S. S. Eccl. & Pietatis, quorsum refertur redemptio captivorum. §. 8. f. h. t. & L. 21. C. De S. S. Eccl. Ubi ratio) alienari vel oppignorari possint. §. 8. f. h. t. c. 20. C. 12. q. 2. L. fin. C. De reb. alien. non alien. Guil. Redoan. De reb. Eccl. non alien. qu. 19. 20. & 21. Francisc. Sarmient. De Redit. Eccl. P. 1. c. 2. n. 26. Duaren. De Sacr. Eccl. Minister. L. 7. c. 9. Rebuff. De Alien. Rer. Eccl. Gothofred. ad Schneidew. §. 8. h. t. Ubi addit: Hisce Casibus sacra vasa alii Ecclesiæ integra, privato vero conflata & comminuta vendenda esse per can. Aurum. 70. C. 12. q. 2. Mantz. d. §. 8. Ubi præterea monet: In Casu æris alieni superflua saltem, in reliquis verò duobus & necessaria rectè vasa vendi.*

§. 7. Res Religiosæ de jure Civili sunt, quæ illatione (Sola enim Destinatione ad inferendum, locus non fit religiosus, Brunnem. ad L. 7. ff. b. t. sed inane potius sepulchrum L. 42. ff. de Religiosis. Græci νεοκροτων dictum, appellatur. L. 6. §. 1. ff. eod. & L. 6. §. 6. ff. De R. V. Vid. Brunnem. ad L. 6. ff. de Relig. hinc q. commercio non est exemptum, d. l. 6.) mortui corporis humani (vel principalioris corporis membri, Capitis, unde, qualis cujusq. imago sit, cognoscitur. L. 44. ff. De Religios.) in locum suum (In alienum enim purum, non consentiente Domino, mortuum inferens, vel loci pretium solvere, vel illatum auferre tenetur, L. 2. ff. De Religios. ceteroquin eundem religiosum non effecturus; quanquam tamen nec Dominus illatum propriâ auctoritate ejicere valeat L. 8. ff. De Religios. Injuriarum actione id propter conveniendus. Vid. Brunnem. ad d. L. 8. Neg. in purum communem, in vitis sociis, extraneum inferre licet. L. 2. §. 1. ff. De Religios. L. 6. §. 6. ff. Comm. Divid. Secus, si Dominus inferendus; L. 41. ff. De Relig. L. 43. eod. vel Commune sit sepulchrum. §. 9. f. h. t. Non obstante L. Sabinus 28. ff. Comm. Divid. Stryk, in Nor. ad §. 9. f. h. t. Ubi responsio. jung. Du. Rhet. Med. Acad. Diss. X. Posit. 20. Schurff. Cent. 2. Consil. 45. n. 2. & Brunnem. Ex. just. 6. h. t. §. 9.) privatim §. 9. f. h. t. L. 2. §. 5. ff. De Relig. animo sepeliendi (Nâmsi deponatur inibi saltem cadaver humanum ad breve temporis spatium, mox aliò transferendum,

inde locus religiosus salutaris non meretur L. 40. ff. & L. 10. C. De Religios.
Lauterb. b. t. §. 8. & Brunnem. ad d. L. 40.) factâ, hominum com-
mercio exemptæ sunt. L. 6. ff. De Religios. (Quousq; tamen saltem
cadaver terra tegit. L. 2. §. 5. ff. De Religios.)

§. 8. **Moribus Hodiernis** (1) Apud Pontificios æque ac
 Protestantibus in eò recessum est à Dispositione juris Civilis, quod
 privatâ amplius authoritate nullibi liceat suos in proprio
 fundo sepelire, c. *Præcipiendum C. 13. qv. 2.* postquam publicâ hodiè
 mortuis Dormitoria communiter Ecclesiis vicina, Cæmeteria appellata,
 constituta sunt. Brunnem. *ius Eccl. L. 2. c. 2. §. 12.* inibique Stryk. *Ad ver-*
ba: Ad loca Religiosa. Unde Nobili cuiquam, unicum filium suum, quoad
 vivebat summoperè dilectum, in posteriori ædium parte ortoqve amani-
 simo ad perpetuam amoris sui memoriam sepelire cupienti, id denegatum
 fuisse, notat Rhet. *supr. all. loc.* & Simile præjudicium extat ap. Stryk. *in*
Not. ad Brunnem. §. Eccl. d. c. 2. §. 12. verb. Extra Cæmeterium. Non ve-
 rò apud nos Evangelicos ratione Cæmeteriorum aut *Consecratio* aut *Bene-*
dictio requiritur, Stryk. *in Not. ad §. 9. f. b. t. & in Usu Mod. ff. eod. §. 5.*
qvæ tamen utraqve De Jure Canonico necessaria videtur, c. Consulisti. 7.
X. De consecrat. Dn. Schilter. Prax. jur. Rom. Ex. 4. th. 6. Stryk. *in Not.*
ad Brunnem. ius Eccl. d. l. sed sufficit Consistorii authoritate locum ali-
qvem ad sepulturam demortuorum determinari. Carpz. Jprud. Eccl. L. 2.
D. 385. enim. 1. eumqve muris atqve septis ab aliis locis, ne bestiis pateat
 aditus, separari. Stryk. *in Not. ad Brunnem. ius Eccl. d. l. ubi ad verba d.*
§. 12. c. 2. L. 2. subjicit, quibusnam honesta in Cæmeteriis jure denegari se-
pultura possit, Caninâ & Asininâ dignis. (2) **Quod De jure Cano-**
nico Simonia adseribatur, pro loco Sepulturæ pecuniam
 accipere *perc. Non satis §. & c. seq. X. De Simon. c. Abolenda 13. X. De*
Sepultur. Conf. Lather. De Censu L. 3. c. 22. n. 32. hoc **Moribus Hodi-**
ernis in tantum mutatum est, ut, cum Hodiè in Civitate, imò in ipsis
 Templis sepulturæ locus concedatur contra *L. 3. §. 5. ff. De Sepulchr. vio-*
lat. fas omnino esse videatur pro dispensatione quasi lucrum quoddam Ec-
clesiæ impertiri, aliis ejus necessitatibus impendendum Carpz Jprud. Eccl.
L. 2. D. 391. Brunnem. in jur. Eccl. L. 2. c. 2. §. 12. inibiq; Stryk. verb. Pro
quo honorarium. Reht. Med. Acad. Ex. 10. Posit. 20. Sicuti & (3) **Quod su-**
pra dictum est: De jure Civili loca religiosa humano com-
 merico

mercio exempta esse, id sanè *Consuetudine Hodiernâ* in Sepulchris Privatorum, (qvalia eosdem etiam in Cœmeteriis & Templis habere posse, præter Frideric. Mindan. *De Interdict. in Pr. Tit. 2. n. 75.* Usus & Experimentia abundè testatur. Tholos. *Syntag. L. 33. c. 23. n. 10.* Clar. *in Pr. Crim. Q. 79. vers. Locus*) Familiaribus & Hereditariis aliter se habet, quæ eatenus hodiè in commercio esse censentur, ut *ad Usum similem* per venditionem Familia in aliam possit transferre, excludè tamen & *Hodiernum* omni *dissimili & profano Usu.* Vid. *L. 14. C. De Legat. Frantzk. Comm. ff. ad Tit. De Contrah. emt. n. 132.* Rhet. *d. l. jung.* Carp. *P. 3. Dec. 289.* & Stryk. *ad Brunnem. J. Eccl. d. l. in fin.*

§. 9. Res sanctæ dicuntur à Sanciendo, quæ Sanctione quâdam pœnali à violatione sunt immunes *L. 9. §. 3. ff. h. t.* & contra hominum injurias munitæ. §. 10. *J. b. t.* Exemplum subjicitur in *L. fin. ff. eod.* in Muris, quos transilientes dicta Lex capitis pœnâ afficit; Quod, quamvis alii ad Civitatem Romanam restringant, hodiequè inde Viennæ ceu Sedi Imperatoriæ & Romæ Germaniæ applicent, verius tamen est, *De Jure Civili* pœnam etiam capitalem ad muros civitatum *municipalium* spectare, per rationes à Dn. Strykio *ad §. 10. J. b. t.* adductas, cui jungi possunt Dn. Rhet. *d. l. Posit. 21.* Strauch. *Diff. 6. aph. 8.* Lauterb. *b. §. 9.* Hahn. *b. n. 2. verb. Sanctæ inibiq. all. Ddres Add. Brunnem. Ex Just. 6. §. 10. b. t.* & Hæmon. *Disp. 4. qu. 5.* Moribus Hodiernis sicuti idem ad. *Castra & Propugnacula Principum* extendunt, Berlich. *P. 1. Dec. 70.* Hahn. *d. l. Eckholt. eod. §. 9.* ita communiter distinguunt: An quis tempore Belli (videtur enim illa Sanctio jure Militari originem debere suam. *per. L. 3. §. 17. ff. De Re Milit. Brunnem. d. Ex. 6. §. 10. J. b. t.*) & hostili vel Prædatorio animo transcendat Propugnacula; Et hoc casu *hodiernum* etiam capitalem obtinere asserunt pœnam: An verò Pacis tempore & vel ex levitate vel necessitate. v. g. ad effugendam pœnam: Et hoc casu pœnæ arbitrariæ Fustigationis Relegationis, Carceris & Pecuniariæ locum relinquunt. Vid. Carpz. *Pr. Crim. P. 1. q. 40. n. 20.* Stryk. *§. 9. J. b. t.* inibiq. *Ddres Rhet. d. l. Posit. 21.* Berlich. *d. l. n. 4.* Philipp. *in Us. Pract. J. L. 2. Eccl. 2. in fin.* Menoch. *De A. J. Q. L. 2. Cas. 483.* Brunnem. *ad L. fin. ff. h. t. inibiq. all. Ddres.*

§. 10. Res Humani juris, in Patrimonio & in Bonis dicuntur, circa quas homines jus aliquod habent vel actu
vel

vel potentiâ: Et Dividuntur in Publicas, quæ actu secundo privatorum commercio exemptæ sunt, *L. 3. ff. De A. R. D. inibiq;* Brunnem. hincque hoc respectu etiam nullius esse dicuntur, ita tamen comparatæ, ut aptitudinaliter privatorum, occupatione aut alio modo acquirendi Originario vel Derivativo Pufendorff. *De J. N. G. & C. L. 4. c. 6. §. 2.* fieri possint. Vid. Brunnem. *Ex Just. 6. h. t. §. 7.* Stryk. *in Not. ad J. Pr. h. t.* Et Privatas, quæ in privatorum revera domino sunt, i. e. per actionem peti, aut exceptionem retineri possunt, *L. 52. ff. De A. R. D.* & dicuntur alias: Res singulorum, *§. M. J. h. t. L. 1. in fin. pr. ff. De R. D.* Publicas Res iterum subdividit Lauterb. *h. t. §. 1. & seq.* in tales jure Gentium, & Jure Civili. Et illas denuò in Laxiori seu Generaliori, & Strictiori s. Specialiori significatu tales; Hæc forsân ratione vitium quinque membris Divisionis, cujus ceteroquin arguitur *pr. J. h. t.* evitaturus. Conf. Hahn. *ad Wes. h. t. n. 3. verb. Humani jur.*

§. II. Res jure Gentium Publicæ in laxiori sensu sunt, quæ ratione Proprietatis nullius sunt, ratione verò Usus de jure Gentium omnibus patent, aliòque nomine appellantur res Communes *L. 2. ff. h. t. & §. 1. J. eod.* idè ita dictæ, quod *naturâ suâ* in proprietatem describi non possint, Strauch. *Diff. 6. aph. 2.* licet per partes occupari queant & in proprietatem abeant *J. d. l. Lauterb. h. t. §. II.* Hujus generis sunt: Aer, Aqua Profluens s. Flumina (quoad usum scilicet lavandî & potandî, non verò piscandî & navigandî; Eatenus enim ad res in specie Publicas pertinent, *§. 2. J. h. t. Eckholt. h. t. §. II. Donell. L. 4. c. 2. & Brunnem. Ex just. ad §. 1. h. 1.)* Mare & per hoc, i. e. quatenus mare terminat, Strauch. *d. l. Littus maris §. 1. J. h. t. & L. 2. ff. Eod.* Item & Feræ Bestiæ, quatenus in naturali adhuc libertate vagantur, *§. 12. J. h. t.* Hinc aeris usus, (ut quilibet eum atrahendo suum faceret possit) Aqua Profluentis, (ne quis secundum illud Ovidii *L. 6. Metam. Quid prohiberis in aquas, usus communis aquarum est,* hausturus aut se loturus à fluminibus perennibus arceri possit,) Maris, (ut in omnibus ejus partibus liberè piscari navigareque liceat cuilibet *L. 4. ff. h. t.*) Ejusque Littoris (ut Lapillos, Gemmas &c. inibi inventas quilibet sibi acquirat *§. 18. J. h. t. & L. 3. ff. eod.* & cuilibet fas sit easam inibi ponere, in quam se recipiat, retia siccare & ex mari deducere *§. 5. J. h. t. & L. 4. ff. eod.*) & Ferarum Bestiarum (ut etiam in alieno solo *§. 12. J. h. t.* captæ occupantis & capientis fiant. *d. §. 12. inibiq; Dâres & Stryk.*) Omnibus omninò hominibus patet, *§. 1. J. h. t. & L. 2. ff. eod.* Unde facilè claret, Res Communes à Rebus Publicis in specie ita dictis differre (1) Proprietate (2) Usû. Illæ enim ratione Proprietatis nullius sunt; Hæc verò certi aliqujus populi. Illarum Usus omnibus patet Gentibus; Harum saltem Provincia-libus, seu illis, qui sunt ex illo Populo, omnibus. Stryk. *ad pr. J. h. t. inibiq; Brunnem. & ad L. 1. ff. h. t. Hopp. Ex Inst. h. t. qv. 5. & §. Eckholt. eod. §. II. seq.*

ET coqvus in patinis & iudex jura reformat.
An quod uterq; suum vult tribuisse sibi?
Mi SCHÜTZI capies nomen quo juris oberrat,
Non magis in offas, quam pia jura valens.
Si Tibi jura placent, sapient & iura culinæ,
Fac ut utrinq; queas & placuisse DEO.

gratulante affectu apposuit
BERNHARD. BARNSTORFF. D.

Acad. p. t. Rector.

Differis egregè, SCHÜTZI! dum pulpita scandis,
JURIS QVISQVE SUI, QVISQVE SIT ALTERIUS;
COMMODA quæ jus his ferat; Et QVID ADOPTIO PRÆSTET.
Quomodo RES omnes DIVIDAT Alma Themis,
Gratulor ex animo TIBI de Conatibus hisce,
Ut quoque ADOPTERIS mox ab honore precor!

*Hiscè lineolis Nobiliss. Dno RESPONDENTI, Affini suo MANIMO
Charo, astumatissimoq; gratulab. applaudeb.*

CHRISTOPHORUS REDEKER, J. U. D.

& Reip. Rostoch. Consul.

Cum fera, quæ densa Venantum septa Coronâ
Profugit in saltus, quævis latitare queat,
Ire viam pergit, campos sylvasq; pererrans,
Caucalear arces, Mense, SAGITTIPOTENS:
Non aëris gravitas, non dumus, sudor & algor
Venantem retrahunt, dum capit usq; feras:
Hoc facis egregiè SCHÜTZI, eum nomine jungens
Omen, dum studiis ponere membra placet:
Perge bonis avibus, ceptam contingere metam,
Et palmam meritam, non sine laude feres.

*Nobil. atq; pereximio Dno RESPONDENTI, Amico, & Auditori quon-
dam suo in Collego Instit. Industrio, hisce ex animo gratulatur*

ALBERTUS WILLEBRANDT,

Dr. & Prof. Publ.

Aurea quod lampas Tibi pectoris, optime SCHÜTZI,
Usque inclarescit, Musa, Charisque probant;
Scilicet ut celeri rotat incurvamine coelum
Fulgida quæ tristi sidera nocte micant:
Sic animus celebri flagrans molimine, fervorque
Ingenii rapidò fertur ad alta pede.
Maeste tuis ceptis, & instanti insilito metæ,
Sic Phæbus lauri cinget honore comas.
Et Te flammanti consultrix addet olympo
Diya, coruscantique igne nitere dabit.

*Bis hisce prolixissimum Clarè docto Dno RESPONDENTI,
Affini, ac Auditori suo industrio restatur affectum*

PRÆSES.

Non

Non poterat quondam vesci Balearica proles
Antè, Sagitta ipsi quàm meruisset olus;
Indicio solido, quòd honorem sumere cuiquam
Haud liceat, virtus nì meruisset eum.
Ed bellè servas, SCHÜTZI, lectissime Fautor,
Cum pharetrâ Cathedram scandis, & inde meres.
Post descensus, dignus diceris honore.
Pro meritis tibiuaat quem Tibi nostra Themis.

hisce

*Nobilissimo Dno RESPONDENTI Magni Parentis filio,
Fautori suo estimatissimo, meliori animo, quàm
calamo, gratulatur*

JOH. ERNESTUS SCHAPERUS,

Med. Dr. Prof. Publ. & Lix. Facult.

p. t. Decanus.

SCHÜTZI num Leporem catulo sectare sagaci?
Ecce! Tibi defunt Venabula, Rete, Sagitta,
Aut quocunq; feras Venator adire solebat,
At hæc ingenii tantum præludia scribo;
Numquid, ego fallor, nomen meliora docebit?
Nempe Tua noluit nobis se condere Virtus,
Sed mage conspicuam sinit se clara Roseto;
Hinc Cathedram SCHÜTZI scandes & docta Theatra;
Orator, ut à teneris sic pergas currere cursum,
Venaturus eris, nitidam, Laurumq; , Puellam;

*Paucis hisce Nobilissimo Dno RESPONDENTI singularem suum
affectum publicè contestari voluit*

JOH. BUKIUS, J. U. D.

& Consistorii Ducalis Fiscalis ac Adv.

Ord. ut & Civ. Patriæ

Senator.

Est decus: esse Patrum claro de sanguine natum,
Inter avosq; genus connumerare suum,
Verum si Virtus decoret, quem Stemmatis ampli
Gloria nobilitat, gloria major erit;
Hoc tua testatum nunc dissertatio præsens,
Teq; sacris Themidos invigilasse, facit.
Gratulor ut geminæ SCHÜTZI virtutis honore
Exhilaras Patrem, Teq; tuumq; genus.

*Gratulabundus ex animo pauca hæc
adjicit.*

JOHANNES BARNSTORFF, J. U. D.

DE DIVISIONE RERUM & QUALITATE

mercio exempta esse, id sanè *Consuetudine Hodiè*
 Privatorum, (qualia eosdem etiam in Cœmiteriis & Terr
 præter *Frideric. Mindan. De Interdict. in Pr. Tit. 2. n. 7.*
 entia abundè testatur. *Tholos Syntag. L. 33. c. 23. n. 10.*
Q. 79. vers. Locus) Familiaribus & Hereditariis aliter se h
 hodiè in commercio esse censentur, ut *ad Usam similem*
 Familia in aliam possit transferre, exclusò tamen & *Hod*
mili & profano Usu. Vid. L. 14. C. De Legat. Frantzk. Co
Contrah. emt. n. 132. Rhet. d. l. jung. Carp. P. 3. Dec. 289.
nem. J. Eccl. d. l. in fin.

§. 9. Res sanctæ dicuntur à Sanciendo
 ne quâdam pœnali à violatione sunt immune
 & contra hominum injurias munitæ. §. 10. *J.*
 subicitur in *L. fin. ff. eod. in Muris*, quos transilientes di
 nâ afficit; *Qvod*, quamvis alii ad Civitatem Romanam
 què inde Viennæ ceu Sedi Imperatoriæ & Romæ Germa
 rius tamen est, *De Jure Civili pœnam etiam capitalem a*
municipalium spectare, per rationes à *Dn. Strykio ad S.*
 cui jungi possunt *Dn. Rhet. d. l. Post, 21. Strauch. Diss.*
b. §. 9. Hahn, b. n. 2. verb. Sanctæ inibiq; all. Ddres Add. Br
§. 10. b. t. & Hamon. Diss. 4. qu. 5. Moribus Hodi
 ad. *Castra & Propugnacula Principum* extendunt, *Be*
Hahn. d. l. Eckholt. eod. §. 9. ita communiter disting
 tempore Belli (videtur enim illa Sanctio jure Militat
 suam. *per. L. 3. §. 17. ff. De Re Milit. Brunnem. d. Ex. 6. §.*
 stili vel Prædatorio animo transcendat Pro
 hoc casu *hodiernum* etiam capitalem obtinere asserunt pe
 Pacis tempore & vel ex levitate vel necessita
 endam pœnam : Et hoc casu pœnæ arbitrariæ *Fustigati*
Carceris & Pecuniariæ locum relinqvunt. *Vid. Carpz. P.*
n. 20. Stryk. §. 9. J. b. t. inibiqve Ddres Rhet. d. l. Post. 2
Philipp. in Us. Pract. J. L. 2. Eccl. 2. in fin. Menoch. De
483. Brunnem. ad L. fin. ff. b. t. inibiq; all. Ddres.

§. 10. Res Humani juris, in Patrimo
 dicuntur, circa quas homines jus aliquod h

